

МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ НАУКИ, ПЕДАГОГИКА, ЯЗЫКА И ИСКУССТВА
International Academy of science, pedagogy, language and art

ДИПЛОМ І ДӘРЕЖЕЛІ

Халықаралық ғылым, педагогика, тіл және өнер академиясының
ұйымдастыруымен өткен білім саласы қызметкерлеріне арналған

«ШЕБЕР ПЕДАГОГ – 2021» атты ІІІ халықаралық байқауына

«ЕҢ ҮЗДІК САБАҚ ЖОСПАРЫ» номинациясы

бойынша қатысып үздік нәтиже көрсеткені үшін

Түркістан облысы Кентау қаласы

Әлия Молдағұлова атындағы №19 ақпараттық технологиялар мектеп-лицейінің орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Байжанова Шолпан Жарылкасыновна

марапатталады

Директор:

Г.Рахимбаева

Нұр – Сұлтан қаласы

Бұйрық МАНПЯиИ №006/800, 23.08.2021

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ БАСҚАРМАСЫ
«КЕНТАУ ҚАЛАСЫНЫҢ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ БӨЛІМІ»

Алғыс хат

ҚҰРМЕТТІ БАЙЖАНОВА ШОЛПАН ЖАРЫЛКАСЫНОВНА

Сізді, «Алғыс айту» күнімен шын жүректен құттықтай отырып, жалпы білім беру саласындағы толағай табыстарыңыз, жоғары шеберлігіңіз бен біліктілігіңіз және таудай талабыңыз, қажырлы еңбегіңіз үшін алғысымды білдіремін. Сіздің уақытылы, сапалы жұмысыңыз және мәселені шешуге деген сенімді кәсіби көзқарасыңыздың, қажырлы еңбегіңіз бен алға қойған мақсатыңыздың, біліміңіз бен біліктілігіңіздің арқасында шығармашыл педагог ретінде білім саласының дамуына қосқан үлесіңіз үшін көп рахмет.

Сіздей майталман маманмен жұмыс істеу үлкен қуаныш!

Деніңізге саулық, отбасыңызға амандық, құт-береке тілеймін.

Бөлім басшысы

Б.Жұмабаев

Тіркеу № 1148

Кентау 2021 жыл

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті

Шолпан Жарылқасынқызы Байжанова!

Білім беру саласының дамуына қосқан сүбелі үлесіңізбен жас ұрпаққа білім мен рухани патриоттық тәрбие беру жолындағы ұстаздық елеулі еңбегіңіз үшін алғысымды білдіремін.

Алдағы уақытта білім беру саласының кәсіби шыңдалуына, рухани өрлеуі мен тұрақты дамуы үшін аянбай еңбек етеріңізге сенімдімін.

Сіздің ұлағатты да талғамы мол тәжірибеңіз, азаматтық ұстанымыңыз өзіңізден кейінгі буынға үлгі болары сөзсіз.

Сізге зор денсаулық, отбасыңызға бақ-береке, қызметте абырой және еңбекте шығармашылық табыс тілеймін!

Ізгі тілекпен,
Түркістан облысының әкімі

Ө. Шөкеев

тамыз, 2021 жыл

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ БАСҚАРМАСЫ
«КЕНТАУ ҚАЛАСЫНЫҢ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ БӨЛІМІ»

ДИПЛОМ

«ЕҢ ҮЗДІК ПӘН КАБИНЕТІ»

II ДӘРЕЖЕЛІ

Жалпы білім беретін мектептердің орыс тілі мен әдебиеті кабинетінің жабдықталуын насихаттау мақсатында «Ең үздік пән кабинеті» қалалық байқауына қатысып, заман талабына сай, материалдық базасы бай кабинет деп танылған «Ә.Молдағұлова» атындағы №19 мектеп лицейінің орыс тілі мен әдебиеті пән кабинетінің жетекшісі

БАЙЖАНОВА ШОЛПАН
МАРАПАТТАЛАДЫ

Бөлім басшысының ма. **Т.Асанов**

Бұйрық №182 ә/к

22.10.2021 жыл

Тіркеу № 278

Кентау 2021 жыл

ДИПЛОМ

I дәрежелі

Республикалық ғылым мен білімді қолдау

«Тіл, өнер & білім» орталығы мен

«Қазақ елі – Мәңгілік ел» атты

журналымен бірлесе ұйымдастырған

VI Республикалық

«КЕМЕҢГЕР ҰСТАЗ- 2021»

олимпиадасының жүлдегері

Түркістан облысы Кентау қаласы Қантағы елді мекені

№6 А.С.Пушкин атындағы жалпы орта мектебінің

орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Байжанова

Шолпан Жарылкасыновна

марапатталады

Директор:
Г.Рахимбаева

Тіркеу: II - №802

Нұр – Сұлтан қаласы, 2021 жыл

Ә.МОЛДАҒҰЛОВА АТЫНДАҒЫ №19 АҚПАРАТТЫҚ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР АҚПАРАТТЫҚ МЕКТЕП - ЛИЦЕЙІ

Алғыс хат

Құрметті Байжанова Шолпан Жарықасыновна

Тәуелсіз Қазақстанның білім беру жүйесін дамыту
және өскелең ұрпаққа тәрбие мен білім берудегі
қажырлы еңбегіңіз бен алға қойған
мақсаттарыңыздың, білім мен біліктілігіңіздің
арқасында шығармашыл педагог ретінде қол жеткізген
табыстарыңыз үшін, шынайы алғысымды білдіремін.

Сізге зор денсаулық, отбасыңызға амандық, биік
белестерге жете беруіңізге тілектеспін.

Мектеп басшысы **Г.Тажимбетова**

Тіркеу № 3

Кентау -2022

Байжанова
Шолпан
Жарылкасыновна

2022 жыл

КУӘЛІК

№ 0067

Қазақстан Республикасының білім саласына
қосқан ұзақ жылғы елеулі еңбегі үшін
Қазақстанның педагогикалық академиясы
арнайы құрылған комиссиясының
2022 жылдың 22 қыркүйек №14 шешіміне
сәйкес “**УЛАҒАТ**” төсбелгісімен
марапатталғаны туралы осы куәлік берілді.

Қазақстанның педагогикалық
академиясының президенті

ТӨЛТЕБАЙ Ж.Қ.

Мадақтала Трамота

КЕНТАУ ҚАЛАЛЫҚ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ БӨЛІМІ, КЕНТАУ ҚАЛАЛЫҚ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ КӘСІПОДАҚ КОМИТЕТІ

Құрметті Байжанова Шалпан

Сізді, «8 наурыз-Халықаралық әйелдер күні» мерекесімен құттықтай отырып, жалпы білім беру саласындағы толағай табыстарыңыз, жоғары шеберлігіңіз бен біліктілігіңіз және таудай талабыңыз бен қажырлы еңбегіңіз үшін мақтау қағазымен мадақтайды.

Сіздің өз ісіңізге шынайы берілген өшпес жалыныңыз жас ұрпақтың рухани және интеллектуалды дамуына ықпалын тигізеді деген сенімдемін. Білім беру жүйесін дамыту, оқу-тәрбие процесінің сапасын көтерудегі қосқан үлесіңіз үшін алғыс білдіріп деніңізге саулық, отбасыңызға құт береке тілеймін.

Кентау қалалық адами әлеуетті дамыту бөлімінің
басшысы

Б.Жұмабаев

Қалалық білім және ғылым қызметкерлері
кәсіподақ комитетінің
төрағасы

Т.Н. Садуов

Кентау қалалық адами әлеуетті бөлімінің 22.02.2022 ж. №21 н/к бұйрығы,
Кентау қалалық білім және ғылым қызметкерлері кәсіподақ комитетінің
22.02.2022 ж. №3 қаулысы.

Кентау қаласы 2022 жыл

Қорытынды.

Мұғалім: «Қыз қылығымен» дейді ата қазақ. Қыздарымыздың ақылды, үлгілі, мейірімді, инабатты болуы алдымен ата – анасынан, екіншіден, білім ордасынан басталады. «Болмасаң да ұксап бақ» деп, ұлы Абай айтқандай, қыз балалар осындай қасиеттерді меңгеруге талпынуы керек. Арамызда ару да әсем, сұлу да көрікті, әдемі де ажарлы қыздар көп болсын! Сондықтан да қыздарды аялай білейік!

Қыз, бозбала, бойжеткен, келін, ана,

Бәрі де кезінде дара тұлға.

Ұрпағымыздың ойласаң болашағын

Қызды сыйла, жамағат, қызды сыйла!, - дей отыра бүгінгі кешімізді аяқтаймыз.

Байжанова Шолпан Жарылқасыновна

Түркістан облысы Кентау қаласы

Адами әлеуетті дамыту бөліміне қарасты

Ә.Молдағұлова атындағы №19 ақпараттық технологиялар
мектеп-лицейінің мұғалімі

Сап-дәстүрім таусылмайтын байлығым

Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары:	T1 Назарын шоғырландырып тыңдау; Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу; А4 Сенімді және еркін жауап беру/ сөйлеу; Аудиовизуалды материалдар бойынша сеніммен жауап беру және қысқаша мазмұндау;
Сабақ мақсаттары: Мәтінге өз жаңабы мен өз көзқарасын	Барлық оқушылар орындай алады Назарын шоғырландырып оқиды, тыңдайды.

білдіреді; Мұғалім көмегінсіз қосымша ақпарат көздерінен тақырып бойынша мәлімет жинайды және таныс емес ақпаратқа анализ жасайды; Кез келген тақырыпқа сөйлеседі және өз ойын жеткізеді; Бейнекөрініс, аудио, ақпараттық құралдар мазмұны бойынша шолу жазады;	Оқушылардың көпшілігі орындай алады Мәлімет жинайды.
	Кейбір оқушылар орындай алады Диалогта тілдік нормаларды сақтап, сенімді және еркін жауап береді.
Тілдік мақсат	Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер: Қыз көру, қыз таңдау, «қызды кім көрмейді, қымызды кім ішпейді?» қарғы бау, шеге шапан, «шарғы», «бәсіре», «бас киім кию», «ат тергеу» Диалог құруға /шығарма жазуға арналған пайдалы кеңестер: - Қандай міндетті дәстүрлер бар? - Ол дәстүрлердің маңызы мен тарихы туралы не білесің? - Бүгінгі күнгі дәстүрлерде өзгеріс бар ма? - Ол туралы көзқарасыңды білдір. Оның маңызы қандай?
Сабақ критерийі	1. Мәтінді шоғырландырып тыңдайды. 2. Қосымша ақпарат көздерінен алынған материалдарды оқиды, түсінеді. 3. Берілген сұраққа еркін және сенімді жауап береді. 4. Аудиовизуалды материалдар бойынша сеніммен жауап береді.
Алдыңғы оқыту	Оқушылар дамытқан білім, түсінік пен тілдік дағдыларды әрі қарай дамытады. Оқушылар айтылған мәтіндерді тыңдап, жауап бере алады, таныс тақырыптарда сөйлей алады, мәтіндерді оқып, жеке мәтіндерін құрастыра алады. Олар өз сөздік қорларын байытуды жалғастырады.
Жоспар	
Жосп. уақыт	Жоспарланған жаттығулар
Басы 3 мин	Ресурстар Ұйымдастыру кезеңі. 1. Мұғалім Оқушылардың бойына тәрбие мен ұлттық сана сезімді ояту, болашақ жастардың қолында екендігін жеткізу. Бабаларымыз ертеден-ақ тәрбиені тал бесіктен басталатындығын атап жастар бойына мінез құлықты сөзбен ғана емес іспен, әрекетпен бойларына дарыта білген. Салт дәстүрлеріміз соның бірден бір айқын көрінісі. Мәселен Тұсау кесер тойды алайық, ондағы басты мәселе баланың қандай затты немесе жолды таңдайтындығында емес негізгі өзектілік келген жұршылыққа ала жіптің маңыздылығын айшықтау, сендерді де ата-аналарың өзгенің ала жібін аттамасын деп тәрбиелеп өсіргендігін естеріне салу. Халқымыздың әрбір дәстүрлерінің тәрбиелік алар орны ерекше екендігіне бұл бір ғана дәлел. 1 - жүргізуші: Ата салтым – асыл мұрам, ардағым, Бабалардың жалғастырар арманын. Сан ғасырда қалпын бұзбас қадірім, Өткенімді бүгінменен жалғадым. 2 - жүргізуші: Қазағымның салт - дәстүрі жаңғырған Тәлімді ой сынағы, тәрбие көзі қалдырған. Салт - дәстүрді ардақтайық, ағайын. Қазақ атты үлкен, кіші, балдырған. Жиналыппыз сәтті күні бәріміз де,

**«Бір минут қана»
Стратегиясы**

Үлкен, кіші, жасымыз, кәріміз де.
Төрлетіңіз, қадірменді қонақтар,
Гүл - гүл жайнап мына біздің төрімізге.

Жүргізуші: «Ұлт дәстүрі – заңнан биік» оны сақтау, дәріптеу баршамыға парыз.

Біздің халқымыз өз ұрпақтарына ғасырдан ғасырға ұлт қасиетін салт дәстүрмен, өнегені әдеп ғұрыппен, үлгіні жөн жосықпен, әдепті ырым, тиыммен тәрбиелеп, ұлағатты ұл, инабатты қыз өсірген. Салт дәстүрлі ел - мықты әрі тұғырлы ел.

2. Ендеше сабағымызды бастау үшін оқушыларды топтарға бөлсек
Оқушыларды үш топқа бөлінеді

Жүргізуші: Оқушылар бөлініп болса, топ атаулары мен танысып, топбасшыларыңызды сайласаңыздар. Ал біз сіздерге салт дәстүр бойынша слайд ұсынсақ.

3. Слайд

Таныстырылым. Оқушыларды топқа бөлемін.

Өздері ұнататын салт – дәстүрлер туралы суретті таңдау арқылы топқа бөлу.

1-топ «Сыбаға»

2-топ «Шарғы»

3-топ «Бәсіре»

1 – тапсырма (жеке жұмыс)

Оқылым алды: топтары жайлы қандай дәстүр екенін, білмей жатса қанақкәде сұрау арқылы жүзеге асырамыз.

Шарғы-ұзатылған қыз өзіне таяу сіңілісіне басына тартатын орамалын береді. Бұл ендігі кезек сенікі, бақытыңды тап деген сөз. Шарғы салынған қызға женгелері, замандастары бас қосып келіп, жақсы тілектер білдіріп шай ішеді.

Сыбаға- құрметті қонаққа немесе жақын жуыққа арнап сақталған кәделі ет мүшелері тағам. Ақсақал, құдалар жолы үлкен адамдарға бас, жамбас, жая, ірі малдың омыртқалары тартылады.

Бәсіре – шаңырақта ұл бала дүниеге келгенде сол күндері туған құлынды немесе ботаны «нәрестенің бәсіресі » деп атау салты болған. Үш топқа бөлініп отырады.

Бағалау критерийлері

Оқушылар әр сөздің мағынасын ашады.

3. «Үштік» әдіс топтарға қоғамдағы ерекше орын аллатын, дегенменде қалыс қалып бара жатқан салт-дәстүрлермен таныстырып, одан соң олардың көз қарастарын білсек. Әр топқа тақырып беріледі.

1. **Бастаңғы-жастар** бастаңғы деп аталатын тамақ істеп бас қосады. Үйдің үлкендері жол жүріп кеткенде ауыл жастары сол үйге жиналып, «жолаушылардың жолда басы ауырмасын, бастаңғы жаса» дейді. Бастаңғының мәнісі-жастардың сол үйде ойын –сауықта бас қосуы. Дәстүр бойынша бұған тиым салуға болмайды. Бастаңғыны жастар жасайды.

2. **Ат тергеу** - «Тентегім сен теріс айтып жатырсың» М.Ауезов. Халық дәстүрінде адамға құрмет корсетудің жолдары көп. Соның бірі –ат тергеу. Ұлт дәстүрі бойынша әйелдер атасының, қайнаға, қайынсіңілісінің атын атамай, өзіне лайықты ат қойып, «мырза қайнаға», «бай атам», «тентегім», «еркем», «сырғалым» деп атайды. Женгелер

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИКТ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

**Преподаватель русского языка и литературы
школа-лицей информационных технологий №19 имени А. Молдагуловой
города Кентау, Туркестанской области
Байжанова Шолпан Жарылкасыновна**

Большая радость и подспорье для учителя, когда его кабинет оснащён рабочим компьютерным местом. Мне в этом отношении повезло. Со своими наработками в плане использования мультимедийных технологий на уроке я хочу с вами поделиться. Это и презентации к урокам, и видеоклипы, и биографии писателей, и рекомендации по использованию компьютера и интерактивной доски на уроке.

Успех обучения зависит от творческой личности учителя, от его умений

- использовать компьютерные презентации;
- использовать ИКТ как средства организации проектной деятельности школьника;
- использовать дистанционное обучение;
- проводить интерактивные лекции с использованием мультимедиа-технологий;
- использовать интерактивную доску;
- использовать учебники-навигаторы как дидактическое средство;
- организовывать самостоятельную учебно-познавательную деятельность и др.

И самое главное: используя ИКТ нельзя забывать о здоровьесберегающих технологиях. При этом надо всегда помнить, что компьютер не заменяет учителя, а только дополняет его.

Использование ИКТ при обучении учащихся общеобразовательным предметам ведёт к повышению качества образования. Практика показывает, что дети с большим успехом усваивают учебный материал, если в урок включаются ИКТ, более значимой становится роль ИКТ в плане интеллектуального и эстетического развития обучающихся, формируется их информационная культура, которая так необходима учащемуся для его будущей жизни, расширяется духовный, социальный, культурный кругозор детей.

Минимальная оснащённость кабинетов, из оборудования на уроке – тексты, учебник, тетрадь, в лучшем случае, разрезные карточки для индивидуальной работы, часто старенькие репродукции или иллюстрационный материал к художественным произведениям. Как это знакомо? Теперь на уроках многих учителей это картина из прошлого. В настоящее время на помощь учителю пришли ИКТ, которые дают возможность оживить урок, вызвать интерес к предмету, лучше усвоить материал.

Чтобы организовать качественное использование ИКТ на уроке необходимо учителю иметь достаточную подготовку в области использования средств ИКТ, а также должную мотивацию и переводу учебного процесса на современный уровень.

Мне в этой области пришлось работать в нескольких этапов:

Овладение компьютером на уровне пользователя (самообразование).

Прохождение краткосрочной курсовой подготовки в областном ресурсном центре по теме «Создание сетевого информационного пространства педагога»

Участие в работе дистанционного областного семинара по данной теме.

Обучение использованию сети Интернет в учебном процессе (теоретическая подготовка). Изучение специальной литературы.

Информационные технологии не только облегчают доступ к информации, открывают возможности вариативной учебной деятельности, её индивидуализации и дифференциации, но и позволяя

по-новому, на более современном уровне организовать сам процесс обучения, построить его так, чтобы ученик был бы активным и равноправным его членом.

Внедрение ИКТ на уроках русского языка и литературы позволили мне реализовать идею развивающего обучения, повысить темп урока, сократить потери рабочего времени до минимума, увеличить объем самостоятельной работы, как на уроке, так и при подготовке домашних заданий, сделать урок более ярким и увлекательным. Именно ИКТ позволили мне вместе с моими учащимися погрузиться в другой мир, увидеть языковые и литературные процессы другими глазами, стать их участниками. Компьютер обладает достаточно широкими возможностями для создания благоприятных условий для работы по осмыслению орфографического и пунктуационного правила.

В своих презентациях к урокам русского языка и литературы я использую разнообразные формы наглядности в виде таблиц, схем, опорных конспектов, предлагаю ученикам некоторые из них дополнить или создать одну из недостающих частей, давая тем самым целевую установку в начале урока. Кроме того, я демонстрирую не только статичную информацию, но и различные языковые явления в динамике с применением цвета, графики, занимательности, «оживления» иллюстраций.

Построение схем, таблиц в презентации позволяет экономить время, более эстетично оформлять учебный материал. Задания с последующей проверкой и самопроверкой активизируют внимание обучающихся, формируют орфографическую и пунктуационную зоркость. Использование кроссвордов (иногда их придумывают мои учащиеся сами и предлагают использовать на уроке), иллюстраций, рисунков, занимательных и обучающих тестов, воспитывают интерес к уроку, делают урок интереснее.

Несомненно, достичь хороших результатов помогло, в том числе, и внедрение в практику моей работы ИКТ.

Использование ИКТ на каждом уроке, конечно, не реально, да и не нужно. Компьютер не может заменить учителя и учебник, поэтому эти технологии необходимо использовать в комплексе с имеющимися в распоряжении учителя другими методическими средствами. Необходимо научиться использовать компьютерную поддержку продуктивно, уместно и интересно.

Современный педагог обязательно должен научиться работать с новыми средствами обучения хотя бы для того, чтобы обеспечить одно из главных прав ученика – право на качественное образование.

Информационные технологии обучения - это все технологии, использующие специальные технические информационные средства: персональный компьютер и его программы, аудио-, видеотехнику, Интернет. И если раньше единственным источником информации был школьный учебник, то сегодня Интернет предоставляет информационное поле для поиска источников, которые далеко выходят за ограниченный объем школьного учебника.[1:176] Использование информационных технологий на уроках - веление времени, т.к. двадцать первый век - век информационный. И задача учителя заключается не только в том, чтобы дать детям знания, но в том, чтобы научить учащихся добывать знания и осваивать их самостоятельно. Умение обрабатывать информацию на сегодняшний день является весьма ценным достоянием.

Применение информационных технологий на уроках необходимо и позволяют решить сразу множество задач:

- позволяют эффективно организовать групповую и самостоятельную работу на уроке;
- способствуют совершенствованию практических умений и навыков учащихся;
- позволяют индивидуализировать процесс обучения;
- повышают интерес к урокам русского языка и литературы;
- активизируют познавательную деятельность учащихся;
- развивают творческий потенциал учащихся;

Каким должен быть урок в современной школе? Устарели ли требования, предъявляемые к построению урока, методика его проведения? Конечно же, нет. Триединство целей (обучающая, развивающая и воспитывающая) - обязательный компонент любого урока. Кроме этого, современное образование в школе должно быть направлено на личностно-ориентированное обучение, когда учитель является не только источником знаний, но и организатором познавательной самостоятельной деятельности учащихся. Поэтому применение новых информационных технологий позволяет разнообразить и комбинировать средства педагогического воздействия на учащихся.